

H O T Ă R Â R E

14 noiembrie 2019

Nr. 258/10

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

În componență :

Președinte

Anatolie Minciuna

Membrii

Igor Mînăscută

Veronica Mocanu

Examinând contestația depusă de cet. Apopii Nicolai împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 300s-265p/m din 28 martie 2019, emise pe marginea sesizării depuse la 06 martie 2019 asupra acțiunilor judecătorului Rabei Ion de la Judecătoria Drochia (sediul Rîșcani), Liulca Ghenadie, Rațoi Eduard, Revenco Angela de la Curtea de Apel Bălți, Completul,

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

1. La 06 martie 2019 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit o sesizare din numele lui Apopii Nicolai, prin care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, Ion Rabei pentru faptele/acțiunile presupuse a constitui temeiuri de abateri disciplinare.
2. La aceeași dată, 06 martie 2019 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a mai parvenit o sesizare din numele lui Apopii Nicolai, prin care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Curții de apel Bălți, Angela Revenco, Ghenadie Liulca, Eduard Rățoi pentru faptele/acțiunile presupuse a constitui temeiuri de abateri disciplinare.
3. Prin încheierea din data de 18 martie 2019 ambele sesizări au fost conexețe într-o singură procedură.
4. Autorul sesizării, Apopii Nicolai relatează despre examinarea unei cauze penale de către judecătorul Ion Rabei.
5. Susține că, prin prisma deciziei Curții Supreme de Justiție, prin care a fost anulată sentința adoptată, judecătorul Ion Rabei a admis un șir de încălcări la examinarea cauzei, inclusiv la aprecierea probelor, calificarea acțiunilor etc.
6. În sesizarea împotriva judecătorilor Curții de apel Bălți, Angela Revenco, Ghenadie Liulca, Eduard Rățoi de asemenea se face referire la decizia Curții Supreme de Justiție, prin care a fost anulată decizia instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudicare în Curtea de apel Bălți în alt complet de judecată.
7. Se susține că Curtea Supremă de Justiție a constatat multiple erori de drept la examinarea cauzei în ordine de apel.

8. Consideră că la examinarea cauzei respective judecătorul judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, Ion Rabei și judecătorii Curții de apel Bălți, Angela Revenco, Ghenadie Liulca, Eduard Rățoi au admis abateri disciplinare în temeiul art. 4 alin. (1), lit. b), c), i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.
9. Solicită atragerea judecătorului judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, Ion Rabei și judecătorilor Curții de apel Bălți, Angela Revenco, Ghenadie Liulca, Eduard Rățoi la răspundere disciplinară.

Poziția Inspecției Judiciare

10. Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia nr. 300 s - 265 p/m și nr. 301 s -266 p/m din 28 martie 2019, a respins sesizarea ca neîntemeiată, pe motiv că, în urma verificărilor efectuate nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile, care ar demonstra comiterea de către judecătorul nominalizat a cărorva abateri disciplinare, iar faptele expuse în sesizare, nu îintrunesc condițiile și nu fac parte din lista abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Argumentele contestației

11. Nefiind de acord cu decizia Inspecției judiciare, petiționarul a depus la 30 octombrie 2019, contestație prin care a solicitat admiterea contestației, anularea deciziei contestate și atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor.
12. În motivarea contestației depuse, petiționarul a menționat că instanța de judecată ierarhic superioară a constatat încălcarea prevederilor legale de către judecătorii instanței de fond și de apel.

Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor

13. Examinând contestația depusă și actele administrate în ședința Completului, verificând argumentele expuse de petiționar, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar consideră contestația depusă ca fiind neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele argumente.
14. Potrivit art. 23 alin. (1) și (1¹) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, *verificarea sesizării reprezentă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Verificarea sesizării se efectuează de către inspectorii-judecători în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării. Termenul de verificare a sesizării poate fi prelungit de inspectorul principal cu cel mult 15 zile, la cererea inspectorului-judecător care verifică sesizarea, dacă există motive*

întemeiate care justifică prelungirea termenului. Dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind neîntemeiată. Decizia cu privire la respingerea sesizării poate fi contestată de autorul sesizării în completul de examinare a contestațiilor al colegiului disciplinar în decurs de 15 zile de la data receptionării deciziei motivate.

15. Conform art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, după finalizarea cercetării disciplinare, în cazul constatării existenței elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește un raport, care, împreună cu dosarul cauzei disciplinare, se prezintă în termen de 3 zile colegiului disciplinar pentru examinare. În cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit la art.23 alin.(1¹).
16. În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor.
17. Din sensul art. 28 alin. (1) și alin. (3) lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă. Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiată.
18. După cum rezultă din materialele prezentate se constată, că petiționarul nu este de acord cu constataările Inspecției judiciare și solicită tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor pe motivele invocate în sesizare.
19. Completul de contestație menționează că, petiționarul în contestație nu invocă careva argumente noi, neverificate de Inspecția judiciară, care ar servi drept temei pentru anularea deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare, nu întrunesc condițiile și nu fac parte din lista abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, comise de judecătorii nominalizați în sesizare și contestație.
20. Prin art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.
21. Din materialele cauzei rezultă că, la data de 04 mai 2015 în judecătoria Rîșcani a fost înregistrată cauza penală în privința lui Apopii Nicolai învinuit

- în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) CP RM, repartizată judecătorului Sergiu Godorogea, ulterior judecătorului Ion Rabei.
22. Prin sentința din data de 15 mai 2018 (dosarul nr. 1 - 18/2017, 42-1-785-04052015) procesul penal în privința inculpatului Apopii Nicolai Serghei învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) CP RM, a fost încetat pe motiv că fapta acestuia constituie o contravenție.
23. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din data de 12 septembrie, apelul avocatului Georgeta Anușca în interesele lui Apopii Nicolai, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Drochia sediu Rîșcani din 15.05.2018 pe cazul penal privindu-1 pe Apopii Nicolai Serghei, a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.
24. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din data de 22 ianuarie a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Alexandru Pagu și inculpatul Apopii Nicolai Serghei, a fost casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 septembrie 2018 și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.
25. Autorul sesizării, indică că actele judecătoresc au fost casate, instanța ierarhic superioară stabilind încălcări în cadrul examinării cauzei, precum și faptul că, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.
26. Completul de examinare a contestațiilor notează, că potrivit art. 1 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, *judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare*.
27. Astfel, se constată, că pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sănt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.
28. După cum s-a stabilit, atât prin sesizarea depusă, cât și contestația înaintată, se solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor pentru emiterea unor acte judecătoresc, care au fost casate de instanța ierarhic superioară.
29. Într-adevăr prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din data de 22 ianuarie a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Alexandru Pagu și inculpatul Apopii Nicolai Serghei, a fost casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 septembrie 2018 și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.
30. Însă, faptul casării unei decizii judecătoresc nu constituie în sine o încălcare, factor unic, ce ar atrage răspunderea disciplinară a judecătorului.
31. În acest sens, Completul de examinare a contestațiilor reține că, independența judecătorescă impune condiția ca judecătorii să fie protejați de influență din partea altor puteri ale statului și ca fiecare judecător să

- beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual.
32. Prin urmare, deciziile eronate trebuie să poată fi corectate prin intermediul căilor de atac și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a judecătorilor. În calitate de excepții pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, judecătorii au acționat cu rea-voință sau au admis o omisiune gravă. Aceeași opinie este împărtășită de către Comisia de la Veneția. Or, pot atrage răspunderea disciplinară numai acele greșeli care au un caracter evident, neîndoelnic și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.
 33. Ca urmare, pentru a putea reține „grava neglijență” este necesar ca judecătorul să manifeste o conduită de încălcare flagrantă a unei îndatoriri elementare profesionale cu consecințe grave asupra înfăptuirii actului de justiție, aşa încât nerespectarea normelor de procedură și/sau materiale să poată fi caracterizată ca fiind o greșală evidentă, fără justificare și cu consecințe deosebit de grave.
 34. Faptele urmează să aibă consecințe grave prin încălcarea drepturilor părților, actul de justiție fiind afectat, prin ce s-ar fi adus atingere valorilor sociale, referitoare la realizarea activității de justiție, valori care sunt transpuse în planul responsabilităților profesionale ale judecătorului, în obligații și îndatoriri profesionale, stabilite prin lege și regulamente, a căror respectare nu poate fi considerată ca având caracter facultativ pentru un judecător.
 35. Curtea Constituțională prin mai multe hotărâri ale sale a subliniat, că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite și că un judecător nu poate fi tras la răspundere disciplinară numai pentru interpretarea neuniformă a legislației, prin aceasta fiind încălcate drepturile judecătorului de a gândi liber, de a trata legea diferit, deoarece judecătorul are obligația de a se conduce de normele de drept, determinând mai întâi de toate legalitatea actului juridic, în baza căruia se va rezolva litigiul.
 36. Din conținutul deciziei instanței de recurs, nu rezultă aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației, contrar practicii judiciare uniforme, de către judecător.
 37. Completul de examinare a contestațiilor notează că, judecătorii nu pot fi constrânși să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile ce urmează a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.
 38. Din aceste raționamente, considerențele judecătorului care au determinat adoptarea unei hotărâri/încheieri într-o anumită cauză, hotărâre

- judecătorească care a fost anulată sau modificată, nu poate servi în sine, un factor determinant pentru sancționarea judecătorului.
39. Potrivit art. 29 alin. (3) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, *hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă*.
40. Având în vedere faptul că, la examinarea sesizării depuse de petiționar, Inspecția Judiciară a dat o apreciere justă circumstanțelor stabilite, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar ajunge la concluzia de a respinge contestația depusă împotriva deciziei Inspecției Judiciare, or, faptele invocate nu pot fi încadrate ca temeiuri de abateri disciplinare.
41. În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

HOTĂRÂSTE :

Se respinge contestația depusă de cet. Apopii Nicolai împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 300s-265p/m din 28 martie 2019, emise pe marginea sesizării depuse la 06 martie 2019 asupra acțiunilor judecătorului Rabei Ion de la Judecătoria Drochia (sediul Rîșcani), Liulca Ghenadie, Rațoi Eduard, Revenco Angela de la Curtea de Apel Bălți.

Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte

/semnătura/

Anatolie Minciuna

Membrii

/semnătura/

Igor Mînăscurtă

/semnătura/

Veronica Mocanu